

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
Кафедра «Інструментальне виконавство (за видами)»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

31 серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС ОК 28

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Інструментальне виконавство (за видами)»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Київ 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «**Концертмейстерський клас**»
для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 Культура і мистецтво**,
спеціальності **025 Музичне мистецтво**, освітньо-професійної програми
«**Інструментальне виконавство (за видами)**»

Розробники:

Антонюк Д.Ж. – військовий диригент, заслужений діяч мистецтв України,
викладач кафедри інструментальне виконавство (за видами) КЗВО КОР
«Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Омельченко С.Г. - викладач кафедри інструментальне виконавство (за
видами) КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Тилько Д.О. - викладач КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла
Чубинського»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Інструментальне виконавство (за видами)»

протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

перезатверджено: протокол №1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри **Ясько О.О.**

Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 9	Рік підготовки: I-й	
Загальна кількість годин - 270	32/32	8/8
	Рік підготовки: II-й	
	32/32	10/10
	Рік підготовки III-й	
	32/32	10/10
Кількість модулів – 6	Семестри:	
Тижневих годин індивідуальних занять для денної форми навчання: 1-6 семестри 0,5 на тиждень	I ,II, III, IV, V, VI	I,II, III, IV, V, VI
	Практичні:	
	Денне - 192	Заочне - 56
Тижневих годин самостійної роботи студента для денної форми навчання: 1-6 семестри – 50 хвилин на тиждень.		
для заочної форми навчання: 1-8 семестри – 2,2 години на тиждень		
Форма підсумкового контролю: Диф.залік 1,3,5 семестри Іспит 2,4,А (виконання програми у формі концертного виступу на Державному іспиті).	Самостійна робота:	
	Денне - 78	Заочне - 214

2. Мета навчальної дисципліни ОК 28

Метою викладання навчальної дисципліни «Оркестровий клас» є:

- формування навичок колективного музикування та імпровізації в оркестрових складах;
- формування у студентів почуття ансамблю та збільшеного обсягу уваги; формування професійних якостей музиканта-керівника колективу та бути його активним учасником.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Оркестровий клас» є:

Зміст дисципліни полягає в оволодінні студентами концертно-виконавським репертуаром, практичними навиками, закріпленні їх під час вирішення творчих завдань в процесі роботи над репертуаром згідно годин передбачених учбовим планом; в практичному застосуванні системи знань, вдосконалені умінь під час репетицій в класі ; прищепленні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній; виконуваний репертуар, трактування виконуваного репертуару, збагачення аналітичних знань у репертуарі оркестру.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Концертмейстерський клас» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11; СК 1, 3, 6, 9, 11, 12, 13, 17, 18

ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7 Здатність бути критичним та самокритичним

ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 1 Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 9 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 11 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 17 Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18 Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомлення студентів із загальними принципами та початковими навичками репетиційної роботи з оркестром;
- розвиток навичок оркестрового виконавства;
- розвиток навичок настроювання інструментів;
- розвиток умінь та навичок читання творів з аркуша в оркестрі й ескізного їх опрацювання, добір музичного репертуару, ознайомлення з варіантами викладу акомпанементу;
- систематизація знань щодо етапів та специфіки роботи над музичними творами різних епох, стилів та жанрів;
- творче використання отриманих знань та набутого досвіду;
- розширення професійного кругозору;
- розвиток музичної культури;
- збереження і розвиток кращих традицій колективного інструментального музикування.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни :

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Оркестровий клас**» є обов'язкове попереднє вивчення в обсязі 8 класів ДМШ предметів сольфеджіо, музичної літератури та спеціального інструменту (за видами) або диплом фахового молодшого бакалавра.

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «**Інструментальне виконавство (за видами)**», вивчення навчальної дисципліни «Оркестровий клас» ОК 28 забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Відповідно до освітньої програми «**Оркестровий клас**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН): 1, 15, 17:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Оркестровий клас**»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох	ПРН 17

4.1. Після опанування навчальної дисципліни «Оркестровий клас» студенти повинні:

знати:

- особливості організації, керівництва та виконавства у складі оркестру;
- порядок розміщення виконавців на сцені.

вміти:

- настроювати музичні інструменти;
- читати з аркуша в оркестрі;
- чути гру колег та виконувати свою партію у контексті твору, дотримуючись відповідних штрихів, аплікатури, динаміки;
- самостійно виставити аплікатуру, вибрати відповідні прийоми гри;
- володіти навичками керування оркестру;
- акомпанувати солістам: інструменталістам, вокалістам, хору, танцювальному колективу;
- сприяти оволодінню методикою нотації мелодії з фонозапису та від носія музичного фольклору (транскрипція та розшифровка).

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит (диф.залік).

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен/А).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Критерії поточного оцінювання знань студентів

5 А	(відмінно)	= 100-90 балів
4 В-С	(добре)	= 74-89 балів
3 D-E	(задовільно)	= 60-73 бали
2 FX	(незадовільно)	= 35-59 з можливістю повторної перездачі
н/а F	(незадовільно)	= 0-34 з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Оркестровий клас» за семестр – 100 балів.

Поточний контроль проводиться впродовж кожного семестру й оцінюється від 1 до 5 балів¹. За кожну тему студент може бути оціненим від 3 рази.

Максимальний бал поточного контролю становить 65 балів².

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або непідготовлені домашні завдання кількість балів знижується :

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1.	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	+ 5 балів
2.	Творча активність, направлена на пошук додаткової літератури для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Виступ в концерті, участь в конкурсі й отримання 1, 2, 3 премії або Гран-при.	+5 балів

Штрафні бали (-)		
1.	Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2.	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3.	Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється через проведення слухання концертного виступу студентів.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1-35 балів³:

27-35 б.	- Виконання програми без помилок, - Яскрава інтерпретація - Виразна передача художнього змісту

¹ Дивитись таблицю «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою»

² Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»

³ Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово».

18-26 б.	- Непереконливий рівень втілення художніх образів. Незначні помилки.
9-17 б.	- Не відповідність темпу, штрихів. Велика кількість текстових помилок.
1-8 б.	- Не вивчений текст.

Критерії оцінювання за п'ятибальною системою оцінювання для поточного контролю	
«5»	При виконанні музичних творів, студент впевнено відтворює текст по нотах. Яскраво інтерпретує музичні твори, дотримуючись темпових та динамічних позначень. Виразно передає художній зміст твору (фразування, динамічний розвиток, характер). Систематично і результативно працює над удосконаленням виконавської техніки. Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Вільно володіє термінологією. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творів різних епох. Старанно виконує всі програмові вимоги. Здатен проаналізувати свою роботу над музичним матеріалом. Систематично готується до занять. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни.
«4»	Студент демонструє досить переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. При виконанні музичних творів, впевнено відтворює текст по нотах без помилок, дотримуючись авторських вказівок (відповідний темп, динаміка, штрихи, аплікатура). Виразно передає характер твору (фразування, динамічний розвиток, цілісність твору). Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу.
«3»	Студент відтворює текст по нотах, передає характер та художній зміст твору, виконує авторські вказівки (темп, динаміка, аплікатура). Але не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей музичних творів. При виконанні

Критерії оцінювання за п'ятибальною системою оцінювання для поточного контролю	
	допускає незначні помилки, які не заважають загальному сприйняттю твору. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять.
«2»	Студент відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.
«1»	Студент відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.
«н/а»	Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою. Студент майже не відтворює текст, допускає значні помилки, грає без відповідних штрихів та динаміки, не звертає уваги на аплікатуру, допускає метро-ритмічні помилки. Музичною термінологією володіє частково. Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує.

Критерії семестрового оцінювання знань студентів

Шкала оцінювання: національна та ECTS".

Кваліфікаційні вимоги	Нац.шкала	ECTS	Сума балів	Зарах/не зарах
При виконанні музичних творів, студент впевнено відтворює текст по нотах. Яскраво інтерпретує музичні твори, дотримуючись темпових та динамічних позначень. Виразно передає художній зміст твору (фразування, динамічний розвиток, характер). Систематично і результативно працює над удосконаленням виконавської техніки. Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Вільно володіє термінологією. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творів різних епох. Старанно виконує всі програмові вимоги. Здатен проаналізувати свою роботу над музичним матеріалом. Систематично готується до занять. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни.	Відмінно	А	100-90 балів	зарах
Студент демонструє досить переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. При виконанні музичних творів, впевнено відтворює текст по нотах без помилок, дотримуючись авторських вказівок (відповідний темп, динаміка, штрихи, аплікатура). Виразно передає характер твору (фразування, динамічний розвиток, цілісність твору). Самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Систематично готується до занять. Здатний самостійно працювати та аналізувати свою роботу.	Добре	В	89-82 балів	зарах

Студент відтворює текст по нотах, передає характер та художній зміст твору, виконує авторські вказівки (темп, динаміка, аплікатура). Але не завжди демонструє переконливий рівень втілення художніх образів творів, що виконуються. Спостерігаються окремі помилки в розумінні стилістичних особливостей музичних творів. При виконанні допускає незначні помилки, які не заважають загальному сприйняттю твору. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять.	Добре	С	81-74 балів	зарах
Студент відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.	Задовільно	D	73-64 балів	зарах
Студент відтворює текст з метро-ритмічними та текстовими помилками, виконує елементарні вказівки автора. Не передає характер твору. Грає у невідповідному темпі. Не дотримується вказаних штрихів та динаміки. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.	Задовільно	E	63-60 балів	зарах

Недбале ставлення до занять, постійне невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою. Студент майже не відтворює текст, допускає значні помилки, грає без відповідних штрихів та динаміки, не звертає уваги на аплікатуру, допускає метро-ритмічні помилки. Музичною термінологією володіє частково. Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує.	Незадовільно	FX	59-35 балів	Незарах (можли ва перезда ча)
Нічого не може зіграти. Не володіє теоретичним матеріалом.	Незадовільно	F	34-1 балів	Незарах (з обов'яз ковим повторн им вивченн ям)

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
І РІК НАВЧАННЯ**

1 семестр

Поточний контроль													Підсумковий контроль		Разом
Модуль 1															
T1			T2			T3			T4				Залік		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів															

2 семестр

Поточний контроль													Підсумковий контроль		Разом
Модуль 2															
T1			T2			T3			T4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		
Контроль самостійної роботи проводиться 3-4 рази за кожною темою. Й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів															

3 семестр

Поточний контроль												Підсумковий контроль	Разом		
Модуль 3															
T1			T2			T3			T4				Залік		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів															

4 семестр

Поточний контроль												Підсумковий контроль	Разом		
Модуль 4															
T1			T2			T3			T4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів															

5 семестр

Поточний контроль												Підсумковий контроль	Разом		
Модуль 5															
T1			T2			T3			T4				Залік		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів															

6 семестр

Поточний контроль											Підсумковий контроль		Разом		
Модуль 6															
T1			T2			T3			T4				Екзамен А		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів															

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Оркестровий клас» ОК 28

6.1 Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Тема 1 Характерні особливості оркестрової гри. Робота над артистичними засобами розкриття художньо-емоційного змісту.
Тема 2 Оволодіння динамікою та цілісністю музичного твору. Складання плану репетиції з колективом.
Тема 3 Читання з аркушу.
Тема 4 Вивчити музичний твір.

МОДУЛЬ 2.

Тема 1 Розвиток художнього мислення
Тема 2 Крупна форма. Увертюри. Концерти.
Тема 3 Роль оркестру під час акомпанемента солісту, хореографічному колективу. Робота над художньо-технічними засобами.
Тема 4 Репертуар оркестру. Вивчити два твори, один з яких крупна форма.

МОДУЛЬ 3.

Тема 1 Вивчити два твори, один з яких крупна форма.
Тема 2 Підготовка до концертного виступу. Концертна діяльність.
Тема 3 Читання з аркушу.
Тема 4 Робота над агогічними зрушеннями.

МОДУЛЬ 4.

Тема 1 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору.
Тема 2 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору. Робота над виконавськими здібностями та формами музичної виразності.
Тема 3 Участь у концертній діяльності оркестру

Тема 4 Проведення репетицій з колективом. Винахід художньо-драматургічних підходів у виконанні музичних творів Вивчення оркестрових партій.
Вивчити музичний твір.

МОДУЛЬ 5.

Тема 1 Роль оркестру під час акомпанемента солісту, хореографічному колективу.

Тема 2 Вивчити 2-а музичних твори, один з яких акомпанемент.

Тема 3 Підготовка до концертного виступу. Концертна діяльність.

Тема 4 Робота над темпом, штрихами, артикуляцією, фразою.

МОДУЛЬ 6.

Тема 1 Розширення репертуару за рахунок ескізного ознайомлення з творами.

Тема 2 Досягнення точності темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки, специфіки тембрового звучання.

Тема 3 Навички самоконтролю та самооцінки власних і колективних ігрових дій

Тема 4 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку. Вивчити музичний твір.

6.2 Структура навчальної дисципліни

ТЕМИ	Всього	Практичні	Самостійні	Всього	Практичні	Самостійні
МОДУЛЬ 1.						
Тема 1 Характерні особливості оркестрової гри. Робота над артистичними засобами розкриття художньо-емоційного змісту.	11	8	3	11	2	9
Тема 2 Оволодіння динамікою та цілісністю музичного твору. Складання плану репетиції з колективом.	11	8	3	11	2	9
Тема 3 Читання з аркушу.	11	8	3	11	3	8
Тема 4 Вивчити музичний твір.	12	8	4	12	3	9
Разом:	45	32	13	45	10	35
МОДУЛЬ 2.						
Тема 1 Розвиток художнього мислення	11	8	3	11	2	9
Тема 2 Крупна форма. Увертюри. Концерти.	11	8	3	11	2	9

Тема 3 Роль оркестру під час акомпанементу солісту, хореографічному колективу. Робота над художньо-технічними засобами.	11	8	3	11	3	8
Тема 4 Репертуар оркестру. Вивчити два твори, один з яких крупна форма.	12	8	4	12	3	9
Разом:	45	32	13	45	10	35
МОДУЛЬ 3.						
Тема 1 Вивчити два твори, один з яких крупна форма.	11	8	3	11	2	9
Тема 2 Підготовка до концертного виступу. Концертна діяльність.	11	8	3	11	2	9
Тема 3 Читання з аркушу.	11	8	3	11	2	9
Тема 4 Робота над агогічними зрушеннями.	12	8	4	12	3	9
Разом:	45	32	13	45	9	36
МОДУЛЬ 4.						
Тема 1 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору.	11	8	3	11	2	9
Тема 2 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору. Робота над виконавськими здібностями та формами музичної виразності.	11	8	3	11	2	9
Тема 3 Участь у концертній діяльності оркестру	11	8	3	11	2	9
Тема 4 Проведення репетицій з колективом. Винахід художньо-драматургічних підходів у виконанні музичних творів. Вивчення оркестрових партій. Вивчити музичний твір.	12	8	4	12	3	9
Разом:	45	32	13	45	9	36

МОДУЛЬ 5.						
Тема 1 Роль оркестру під час акомпанементу солісту, хореографічному колективу.	11	8	3	11	2	9
Тема 2 Вивчити 2-а музичних твори, один з яких акомпанемент.	11	8	3	11	2	9
Тема 3 Підготовка до концертного	11	8	3	11	2	9

виступу. Концертна діяльність.						
Тема 4 Робота над темпом, штрихами, артикуляцією, фразою.	12	8	4	12	3	9
Разом:	45	32	13	45	9	36
МОДУЛЬ 6.						
Тема 1 Розширення репертуару за рахунок ескізного ознайомлення з творами.	11	8	3	11	2	9
Тема 2 Досягнення точності темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки, специфіки тембрового звучання.	11	8	3	11	2	9
Тема 3 Навички самоконтролю та самооцінки власних і колективних ігрових дій	11	8	3	11	2	9
Тема 4 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку. Вивчити музичний твір.	12	8	4	12	3	9
Разом:	45	32	13	45	9	36
	денна			заочна		
Загальний обсяг :	270	192	78	270	56	214

6.3 Самостійна робота

МОДУЛЬ 1.	денна	заочна
Тема 1 Характерні особливості оркестрової гри. Робота над артистичними засобами розкриття художньо-емоційного змісту.	3	9
Тема 2 Оволодіння динамікою та цілісністю музичного твору. Складання плану репетиції з колективом.	3	9
Тема 3 Читання з аркушу.	3	8
Тема 4 Вивчити музичний твір.	4	9
Всього по I модулю:	13	35
МОДУЛЬ 2.		
Тема 1 Розвиток художнього мислення	3	9
Тема 2 Крупна форма. Увертюри. Концерти.	3	9
Тема 3 Роль оркестру під час акомпанементу солісту, хореографічному колективу. Робота над художньо-технічними засобами.	3	8
Тема 4 Репертуар оркестру. Вивчити два твори, один з яких крупна форма.	4	9
Всього по 2 модулю:	13	35
МОДУЛЬ 3		

Тема 1 Вивчити два твори, один з яких крупна форма.	3	9
Тема 2 Підготовка до концертного виступу. Концертна діяльність.	3	9
Тема 3 Читання з аркушу.	3	9
Тема 4 Робота над агогічними зрушеннями.	4	9
Всього по 3 модулю:	13	36
МОДУЛЬ 4.		
Тема 1 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору.	3	9
Тема 2 Робота над динамічними планами та художнім змістом твору. Робота над виконавськими здібностями та формами музичної виразності.	3	9
Тема 3 Участь у концертній діяльності оркестру	3	9
Тема 4 Проведення репетицій з колективом. Винахід художньо-драматургічних підходів у виконанні музичних творів Вивчення оркестрових партій. Вивчити музичний твір.	4	9
Всього по 4 модулю:	13	36
МОДУЛЬ 5		
Тема 1 Роль оркестру під час акомпанемента солісту, хореографічному колективу.	3	9
Тема 2 Вивчити 2-а музичних твори, один з яких акомпанемент.	3	9
Тема 3 Підготовка до концертного виступу. Концертна діяльність.	3	9
Тема 4 Робота над темпом, штрихами, артикуляцією, фразою.	4	9
Всього по 5 модулю:	13	36
МОДУЛЬ 6.		
Тема 1 Розширення репертуару за рахунок ескізного ознайомлення з творами.	3	9
Тема 2 Досягнення точності темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки, специфіки тембрового звучання.	3	9
Тема 3 Навички самоконтролю та самооцінки власних і колективних ігрових дій	3	9
Тема 4 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку. Вивчити музичний твір.	4	9
Всього по 6 модулю:	13	36
МОДУЛЬ 7.		
Тема 1 Концерт як форма оцінки інструментально-виконавських умінь та навичок.	3	9
Тема 2 Принципи самостійної роботи над оркестровими партіями.	3	9

Тема 3 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку.	3	9
Тема 4 Точність виконання авторських та редакторських зауважень.	4	9
Всього по 7 модулю:	13	36
МОДУЛЬ 8		
Тема 1 Технічне вдосконалення навичок гри в оркестрі	3	9
Тема 2 Опанування драматургічних основ в оркестровому виконанні.	3	9
Тема 3 Робота над технічними труднощами	3	9
Тема 4 Підготовка до концертного виступу.	4	9
Всього по 8 модулю:	13	36
Разом годин самостійної роботи:	78	214

6.4 Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи.

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою отримання нових знань, їх закріплення, розширення та поглиблення є складником його навчання. Викладач допомагає відпрацювати музичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота студентів-піаністів охоплює:

- Теоретичний аналіз творів програми;
- Розбір твору: читання по нотах, визначення аплікатури;
- Ескізне вивчення творів;
- Художньо-музичний аналіз твору;
- Доведення твору до концертного стану.

Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою. Формування та розвиток навичок самостійної діяльності студента передбачає:

- Аналіз та синтез
- Самоконтроль та самооцінка
- Активність
- Ініціативність
- Творчий підхід

Зміст самостійної роботи студентів у форматі дисциплін «Оркестровий клас» визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента проявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у стилях і жанрах, аналізувати і давати оцінку власному виконанню музичного твору.

Оркестрове виконавство з представником тією ж спеціальністю дозволяє студентам обмінюватися накопиченим досвідом, спілкуватися в просторі музичної взаємодії і, разом з тим, може сприяти подальшому професійному самовизначенню.

Стійка зацікавленість до співтворчості в ансамблі дозволяє ефективно вирішувати вузько-технологічні проблеми вдосконалення ігрових навичок, розвивати весь комплекс музичних здібностей, сприяє активізації занять і стабільності публічних виступів, репертуарний план допомагає розвивати музичний смак і мислення.

Готуючись до занять керівник повинен виробити план роботи над твором, фіксувати місце, де повинно бути використано відчуття за партіями і де можна вчити відразу всім оркестром, відзначати місця, важкі з точки зору мелодичного і гармонічного строю оркестру і добре продумати ті педагогічні прийоми, які будуть необхідні для подолання технічних і оркестрових труднощів. Може бути, що для оволодіння технічними труднощами окремих фраз або цілого уривку буде потрібним звернутися до спеціальних вправ, складених з фрагментів твору, який вивчається. Весь цей арсенал педагогічних прийомів повинен бути добре продуманий. Нові твори доцільно вчити по партіях кожному виконавцю самостійно, це значно полегшить засвоєння п'єси. Робота по вивченню окремих партій не повинна проходити ізольовано, без зв'язку з цілим.

Учасники колективу, розучуючи свою партію, повинні систематично чути всю п'єсу в сукупності всіх партій. Для цього керівник, працюючи над партією, повинен неодноразово програвати всім ансамблем твір цілком, знайомлячи виконавців з його музичним змістом.

На загальних репетиціях керівник вже відшліфовує твір, зрівноважує звучність окремих інструментів або голосів та інструментів, домагаючись характеру звучання твору в залежності від стилю і наміру композитора. Індивідуальне ж розучування за партіями повинно найкращим чином підготувати виконавців до цього періоду роботи. Цілком ясно, що для того щоб прищепити необхідні навички концертного виступу, необхідно частіше грати в колі товаришів, постійно привчати себе до публічних виступів. В концертах виконуються твори на пам'ять, без нот.

Необхідно зосередитись на таких питаннях:

- стрій, чистота інтонування, оркестрова злагодженість, ритмічність, динаміка, темброва виразність виконання;
- робота над основними елементами звучання музичного оркестру;
- зосередитися на максимальному відтворенні моделі виконавської художньої інтерпретації.

- методика проведення генеральної репетиції та концертного виступу.

Практичні завдання:

- робота над оркестровою злагодженістю та ритмічністю виконання твору;
- робота над динамікою та тембровою виразністю;
- основні складнощі ансамблевого звучання партій соло та акомпанементу;
- подолання складнощів, що виникають при оркестровому звучанні;
- вміння ставити завдання і досягати їх виконання;
- робота над художньою інтерпретацією твору;
- емоційна врівноваженість керівника;
- виконавський аналіз твору;
- комунікативні та аналітичні здібності керівника;
- концерт як творчий звіт і свято для колективу.

Самостійна робота

Обов'язки учасника оркестру.

- Проявляти ініціативу при вирішенні питань, пов'язаних з роботою оркестру.
- Виконувати доручення викладача-керівника.
- Ретельно готуватися до кожної репетиції, звернувши увагу на вказівки керівника.
- Своєчасно переписувати свою партію і зберігати її в належному вигляді.
- Слідкувати за станом свого інструменту, своєчасно реагувати на пошкодження.
- Вивчення партитур творів, які виконуються.
- З метою накопичення досвіду – знайомство з методами роботи, стилем та манерою виконання інших оркестрів (і не лише народно-інструментальних).
- Вивчення методичної літератури з оркестрового мистецтва.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Завдання для самостійної роботи:

Прослухати у аудіо запису різні за стилем та манерою виконання твори з репертуару оркестрів народної музики (вітчизняних та зарубіжних). Дати характеристику творчим особливостям їх виконання. Вивчити напам'ять особисті партії та детально ознайомитись з іншими партіями творів, визначених для виконання в класі оркестру.

Участь у концертній діяльності оркестру.

Значення концертної діяльності оркестрового колективу. Принципи проведення та підготовки до концертних виступів. Види концертних виступів. Мета систематичних виступів студентів на концертах, конкурсах, фестивалях, оглядах – удосконалення виконавської майстерності. Емоційний настрій формує психологічний клімат колективу.

Завдання для самостійної роботи:

Систематично брати участь у концертних програмах, розвивати виконавську майстерність гри в оркестру.

Література:

Грищенко В.І. Колективна музична творчість підлітків як фактор формування духовних потреб особистості // Соціалізація особистості. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 1999.

Грищенко В.І. Психологічні проблеми управління музично-ігровими рухами музиканта // Наукові записки ХХХУ.- К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 1999.

Функціональні характеристики музичних інструментів зі складу оркестру.

Опис музичних інструментів зі складу оркестру. Їх роль у оркестрово-виконавській роботі. Стрій, діапазон, група до якої інструменти відносяться, будова, історія виникнення. Відомі колективи, де використовуються

інструменти зі складу оркестру.

Завдання для самостійної роботи:

Проаналізувати види музичних інструментів, складу оркестру, їх роль в колективі. Прослухати записи відомих професійних та аматорських оркестрів народних інструментів . Відвідувати концертні програми відомих колективів. Аналізувати їх виступи.

Література:

Воєводин В. «Пособие для руководителя студенческого оркестра народных инструментов.» - К., 2003.

Давидов М. «Проблеми розвитку академічного народно- інструментального мистецтва в Україні»: Зб. статей / НМАУ ім.П.І.Чайковського. - К., 1998. - 2006

Комаренко В. «Український оркестр народних інструментів.» - К., 1960.

Лисенко М. «Оригінальний музичний інструмент». – К. Народна творчість та етнографія. - 1965. - № 3.

Опрацювати I розділ монографії Г. Хоткевича «Музичні інструменти українського народу»

«Струнні інструменти»:

- «Смичкові»
- «Щипкові»
- «Щипкові з грифом»
- «Струнні ударні»
- «Інші струнні інструменти».

Завдання для самостійної роботи:

Розрізняти різні види інструментів струнної групи. Знати термінологію, назви цих інструментів у інших народів та їх роль в розвитку мистецтва тих чи інших країн.

Прослухати записи виконавців на струнних народних інструментах.

Література:

Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Репринтне видання, Харків, 2002.

Опрацювати II та III розділи монографії Г. Хоткевича «Музичні інструменти українського народу»

«Інструменти духові»:

- «Інструменти лябильні»
- «Інструменти лінгвальні»
- «Амбушурні інструменти»
- «Різні інші духові інструменти»

«Інструменти ударні»

- «З тоном певної висоти»
- «Друга група ударних».

Завдання для самостійної роботи:

Розрізняти різні види інструментів духової та ударної груп. Описи про духові та ударні інструменти у різних народів. Дізнатись як народні інструменти згадуються в народних піснях та переказах. Прослухати записи, де використовуються духові та ударні народні музичні інструменти.

Література:

Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Репринтне видання, Харків, 2002.

Музично – теоретичний аналіз виконуваних творів

Теоретичний аналіз музичних творів посідає важливе місце у підготовці музиканта. До теоретичного аналізу відноситься дослідження клавірів і партитур та слуховий аналіз музичних творів. Зміст музично-теоретичного аналізу музичного твору. Відомості про автора і музичний твір у культурно-історичному аспекті. Загальний план структури музичного твору. Фактура (гомофонічна, поліфонічна, мішана). Тонально-ладова характеристика. Характеристика типів викладення музичного матеріалу та засобів розвитку музичного твору. Властивості музичного тематизму. Гармонічна мова твору. Метро-ритмічні та темпові особливості. Музична мова як синтез музичних виразних засобів. Музичний твір як цілісне мистецьке явище. Значення музичного твору в культурній спадщині. Особиста оцінка художньої цінності музичного твору.

Завдання для самостійної роботи

1. Законспектувати: методи і зміст аналізу музичного твору.
2. Письмово скласти план аналізу музичного твору у формі питань.
3. Здійснити теоретичний аналіз музичного твору з репертуару, який вивчається на питання з плану аналізу.

Опрацювати книгу Л.Черкаського «Українські народні музичні інструменти»

У книжці висвітлено важливу і багатогранну роль народних музичних інструментів у суспільно-культурному житті української нації. Характеризуючи кожний музичний інструмент, автор простежує його походження, еволюцію, конструктивні зміни, основні прийоми гри, сферу побутування. Крім музичних інструментів, використовуваних у музичному побуті України, йдеться також про інструменти професіональних музикантів, оркестрів народних інструментів, ансамблів та капел бандуристів.

Завдання для самостійної роботи

Прочитати книгу. Проаналізувати всі розділи.

Література:

Л. М. Черкаський Українські народні музичні інструменти. — К.: Техніка, 2003. — (Народні джерела)

Складання плану репетиції з оркестровим колективом

Робота над оркестровою злагодженістю та ритмічністю виконання твору. Робота над динамікою та тембровою виразністю. Вміння ставити завдання і досягати їх виконання. Основні складнощі ансамблевого звучання партій соло та акомпанементу. Подолання труднощів, що виникають при ансамблевому звучанні. Прискіпливість керівника до професійних догмів та канонів.

Завдання для самостійної роботи

Вміння ставити завдання і досягати їх виконання. Підготовка плану репетиції. Комунікативні та аналітичні здібності керівника. Основні складнощі оркестрового звучання. Подолання складнощів, що виникають при оркестровому звучанні. Провести кілька занять з оркестром, реагувати на неточності виконання музикантами твору та зкоригувати їх у напрямку якісного звучання.

Підготовка студентом твору особистої інструментовки (аранжировки) до концертного виступу

Робота над художньою інтерпретацією творів. Виконавський аналіз твору. Концерт як творчий звіт і свято для колективу. Емоційна врівноваженість. Комунікативні та аналітичні здібності. остання перевірка готовності колективу до виступу. Спокійне спілкування з виконавцями, збереження концертного настрою, доброзичливості. Зовнішня і внутрішня зібраність, акуратність, впевненість. Створення атмосфери творчого захоплення з розумним контролем над емоціями.

Завдання для самостійної роботи

Здійснити художнє та організаційне керівництво роботою над інструментованим (аранжированим) твором. Відпрацювати складні місця у вибраному творі. Робота з розучування й освоєння музичного матеріалу. Довершене виконання в цілому.

скласти програму концертного виступу з підготовлених в ансамблі творів. Включити в програму концерту самостійно опрацьовані твори. Взяти участь у підготовці і проведенні публічного виступу ансамблю.

6.5 Репертуарний список

1. Акімов, Ю. Клас оркестру в музичній школі. Баян і баяністи / Ю. Акімов. - М. : Рад. композитор, 1970. - Випуск 1.
2. Бичков, В. Музичні інструменти / В. Бичков. - М. : АСТ-Прес, 2000.
3. Лихач, Т. Музичні інструменти світу / Т. Лихач. - М. : Попурри, 2001.
4. Мусін, І. А. Мова диригентського жесту / І. А. Мусін. - М. : Музика, 2007.

РЕПЕРТУАРНА ЛІТЕРАТУРА.

1. Баштан С. Твори для бандури. К.: «Музична Україна», 2005.
2. Гвоздь М. Грай, моя бандуро!. – К.: КВІЦ, 2006.
3. Єпіфоров Г. Твори для ансамблю домристів. – К.: НАКККіМ, 2010.
4. Лабунець В. Ансамбль народних інструментів, методично-репертуарний посібник. 2006.
5. Матвійчук Л. Методичні основи ансамблевого виконавства – навчально-методичний посібник. – К.: НМАУ, 2008.
6. Мурзина Т. «Ансамбли баянистов». - К.: Муз. Україна, 1989.
7. Репертуарний збірник «Райдуга». – К.: «Мистецтво», 1982.
8. Розанов В. «Ансамбли баянов». Вып. 8. - М.: Музыка, 1977.
9. Розанов В., Судариков А. «Ансамбли баянов в музыкальной школе». Вып. 4. - М.: Музыка, 1986.
10. Судариков А., Талакин А. Ансамбли баянов в музыкальной школе. Вып. 7. - М.: Сов. композитор, 1989.
11. Увертюра к опере Н. Лисенка «Тарас Бульба». / Переложение для двух баянов Н. Ризоля. – К.: Сов. композитор, 1962.
12. Чапкін С. «Популярні твори в перекладанні для двох і трьох баянів». – К.: Мистецтво, 1965.
13. Чендева, Р. «Граємо разом» - п'єси для ансамблів народних інструментів / Р. Чендева, В. Семендяев.- М. : Музика, 2005.
14. Шрамко, В. І. «Клас ансамблю баянів (акордеонів)». - СПб. : Композитор, 2008.

12. Рекомендований навчально-виконавський репертуар

Орієнтовний перелік музичних творів для вивчення матеріалу:

1. Укр. нар. пісня в обр. Л. Ревуцького «Подольночка»
2. Укр. нар. пісня в обр. К. Стеценка «Ой, на горі жито»
3. І. Яшкевич. Естонський танець «Льон».
4. Д. Попічук Українська весільна полька.

(однорідний склад)

1. Муз. Г. Майбороди, сл. А. Малишка «Пісня про рушник»
2. Циганський танець.
3. Муз. О. Білаша. Сл. В. Юхимовського «Журавка».
4. М. Завадський «Шумка».
5. А. Доренський. Обр. Д. Дергачьова «Закарпатський танець».
6. Є. Дербенко «Іспанський танець».

Поліфонія.

(мішаний склад)

1. Ж. Бізе. «Фарандола» з опери «Арлезіанка»
2. М. Лисенко «Елегія»

(однорідний склад)

1. Є. Дербенко «Ліричний настрій».
2. Г.Гендель Чакона

Крупна форма.

I. Беркович. «Варіації на тему української народної пісні «Ой, ходила дівчина бережком».

1. М. Альохін. Варіації на тему латинської народної пісні «Усі танцюйте разом з нами».
1. С. Баштан. Варіації на українську народну тему «Пливе човен».
2. О. Герасименко. Концертна фантазія «Ятрань» для ансамблю бандуристів.

Створення власної інтерпретації самостійно підготовлених творів.

Орієнтовна програма

(мішаний склад)

1. Я. Табачник Угорські наспіви.

(однорідний склад)

1. Т. Альбіноні «Adagio».
2. С. Баштан. Варіації на українську народну тему «Пливе човен».

(твори для інструментування (аранжування)

В. Гаврилін. Марш. Прогулянка.

В. Дмитрієв. Стара карусель.

В. Журбін. Бурлеска.

Розшифровка творів для фольклорного ансамблю.

1. М. Лисенко. «Гуцульські мелодії».
2. Л. Матвійчук. «Роздум».

(твори для розшифровки фольклору)

«Аркан»

«Горлиця»

«Гречка»

«Косарі»

«Гопак»

«Гуцулка»

«Козачок»

«Коломийка»

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Інструменти та обладнання: музичні інструменти фортепіано, роялі, метрономи; репетиційна база, бібліотечний фонд, спеціально обладнане приміщення для концертних заходів; база виконавської практики відповідно до навчальної програми; комп'ютерне та програмне забезпечення, мультимедійні засоби у сфері музичної діяльності.

Аудиторний фонд:

- навчальний корпус
- концертний зал №1
- концертні аудиторії – №33, 55
- класи фортепіано № 6,7, 46, 57;
- класи для хореографії №20, № 21;
- точки бездротового доступу до мережі інтернет– кафедральний клас № 46 комісії ПЦК «Фортепіано та концертмейстерство;
- нотна бібліотека, її структура: читальний зал, абонемент навчальної літератури та нотної літератури;
- навчальні плани;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.
- Використання віртуального навчального середовища навчального закладу та авторських розробок викладацького складу, а саме:
- Офіційний веб-сайт КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»: www.koukim.com; www.chubynsky.best
- Комп'ютерне та ліцензійне програмне забезпечення, в тому числі функціонування системи забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Академії та здобувачами передвищої освіти (програма Unichack);
- Наявність у навчальному корпусі Wi-Fi-мережі, що забезпечує необмежений доступ до Internet;
- Мультимедійні засоби в сфері музичної діяльності;
- Система організації дистанційного навчання на освітній платформі LMS Moodle;
- Навчально-методичне забезпечення;
Робочі програми навчальних дисциплін;
- Навчальні та навчальні робочі плани;
- Графіки навчального процесу.

Рекомендована література

1. Бец О. Інструментальні ансамблі: навч.-реперт. посіб.– Кам'янець-Поділ. : Аксіома, 2007. – 88 с.
2. Бец О.Д., Олійник В.Ф. Троїсті музики: минуле і сьогодення. // Навчально-метод. посібн. – Кам'янець-Поділ., 2009. – 48 с.
3. Власов В., Олійник О. Народно-інструментальне оркестрове мистецтво// Академічне мистецтво оркестрів народних інструментів і капел бандуристів спеціальних музичних вузів України: Тези Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Київ, 02.12.2005). – К. : НМАУ ім. П. Чайковського, 2005. – С. 42-49.
4. Власов. В.П. Оригінальний репертуар оркестру народних інструментів як фактор визначення специфіки жанру // Академічне мистецтво оркестрів народних інструментів і капел бандуристів спеціальних музичних вузів України: Тези Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Київ, 02.12. 2005). – К. : НМАУ ім. П. Чайковського, 2005. – С. 92-97.
5. Голючек М.С. Ансамбль українських народних інструментів / М. С. Голючек. – Навч.посібник. – Київ: КНУКіМ, 2001.
6. Давидов М. А. Історія виконавства на народних інструментах. (Українська академічна школа): підруч. [для вищ. та серед. муз. навч. закл.] / М. А. Давидов. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – 420 с.
7. Дейнега В. М. Музичний інструментарій як показник специфіки оркестру народних інструментів / В. Дейнега // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. – Вип. 22: Музичне виконавство. – Кн. 8. – К., 2002. – С. 119-129.
8. Жуков В.П. Методи роботи з шкільним оркестром народних інструментів. *Традиційна культура в умовах глобалізації: платформа для міжкультурного та міжрегіонального суспільного діалогу.* Харків, 2015. С. 61-63
9. Жуков В.П. Оркестр народних інструментів, як зразок ціннісної спадкоємності, відтворення й розвитку традиційної музичної культури. *Традиційна культура в умовах глобалізації: родинні цінності і трансляція соціокультурного досвіду поколінь.* Харків : ООМЦКМ, 2016. С. 83-87
10. Жуков В.П. Принципи роботи з шкільним оркестром народних інструментів. *Традиційна культура в умовах глобалізації: народна музика та декоративне мистецтво в світовому цивілізаційному просторі.* Харків: ООМЦКМ, 2014. С. 101-102

11. Маринін І.Г. Вибрані твори для оркестру народних інструментів: Репертуарно-методичний посібник. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2006. - 136 с.
12. Маринін І.Г., Олійник В.Ф. Народно-інструментальне мистецтво Південно-Західного Поділля: ансамбль трістих музик Олексія Беца: монографія. – Кам'янець-Подільський: видавець Зволейко Д.Г. 2011. – 320 с.
13. Пляченко Т.М. Підготовка майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими оркестрами та інструментальними ансамблями : [монографія] / Т. М. Пляченко. – Кіровоград : «Імекс-ЛТД», 2010. – 428 с.
14. Роговська Є.В., Рутецький В.В. Оркестр народних інструментів : навч.-метод. посібник; за ред. І.В. Баладинської. Житомир: ЖДУ, 2014. 220 с.
15. Сідлецька Т. І. Культурно-історична еволюція українського оркестру народних інструментів: монографія / Т. І. Сідлецька. – Вінниця : ВНТУ, 2009. – 184 с.
16. Сідлецька Т.І. Еволюційні процеси складу українського оркестру народних інструментів // Академічне мистецтво оркестрів народних інструментів і капел бандуристів спеціальних музичних вузів України: Тези Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Київ, 02.12.2005). – К. : НМАУ ім. П. Чайковського, 2005. – С. 87-92.
17. Трофимчук О. Темброва еволюція в українській народно-оркестровій музиці: Дис. ...канд. мист-ва: спец. 17.00.03. – К., 2007. – 200 с.
18. Черкаський Л. М. Українські народні музичні інструменти / Л. М. Черкаський. – К.: Техніка, 2003. – 264 с.

Інтернет-ресурси (ноти, аудіо/відеозаписи)

1. <http://www.nbu.gov.ua>
2. <http://harmony.musigidunya.az/ENG/publ.asp>
3. www.nbu.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)
4. www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва
5. www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей
6. <http://old.dnpb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

1. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2022 / 2023 н.р.

Зі змінами:

- змінено код дисципліни згідно плану та Матриці відповідності програмних компетентностей освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» 22/23 - ОК 25.
- Розширено програмні компетенції

протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

Зав. кафедрою Ясько О.А.

(Прізвище ініціали)

_____

(підпис)